

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2020. gada 18. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiskais iepirkums – Direktīva 2004/18/EK – 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts – Transporta pakalpojumu publiskie līgumi – Pašvaldību sadarbības nolīgums par sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanu un sniegšanu, pamatojoties uz tā saukto “atbildīgās pašvaldības” modeli Somijas tiesību izpratnē – Pakalpojumu organizācijas atbildības nodošana vienai no pašvaldībām attiecīgajā sadarbības zonā – *In house* līgums – Transporta pakalpojumu piešķiršana, neizsludinot konkursu, sabiedrībai, kas pilnībā pieder atbildīgajai pašvaldībai

Lietā C-328/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2019. gada 15. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 19. aprīlī, tiesvedībā, ko uzsākusi

Porin kaupunki,

piedaloties:

Porin Linjat Oy,

Lyttylän Liikenne Oy,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*], D. Švābi [*D. Šváby*] (referents), K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerāladvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Porin kaupunki* vārdā – *A. Kuusniemi-Laine* un *J. Lähde*, *asianajajat*,
- Somijas valdības vārdā – *J. Heliskoski* un *M. Pere*, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā – *M. Fruhmann*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – somu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Huttunen* un *P. Ondrůšek*, kā arī *L. Haasbeek*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar *Porin kaupunki* (Pori pilsēta, Somija) uzsākto tiesvedību par faktu, ka šī pilsēta sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas līgumu piešķirusi *Porin Linjat Oy*.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesību akti

Direktīva 2004/18

- 3 Direktīvas 2004/18 1. pantā “Definīcijas” ir paredzēts:

“1. Šajā direktīvā piemēro 2. līdz 15. punktā norādītās definīcijas.

2. a) “Valsts [publiski] līgumi” ir finansiāli līgumi, kurus rakstveidā savstarpēji noslēdz viens vai vairāki komersanti un viena vai vairākas līgumslēdzējas iestādes un kuru mērķis ir būvdarbu realizācija, produkcijas piegāde vai pakalpojumu sniegšana šīs direktīvas izpratnē;

[..]

- d) “pakalpojumu valsts [publiski pakalpojumu] līgumi” ir valsts [publiski] līgumi, kuri nav būvdarbu vai piegādes līgumi un kuru mērķis ir II pielikumā minēto pakalpojumu sniegšana.

[..]”

Regula (EK) Nr. 1370/2007

- 4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1370/2007 (2007. gada 23. oktobris) par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1107/70 (OV 2007, L 315, 1. lpp.), 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā regulā:

[..]

- b) “kompetenta iestāde” ir jebkura dalībvalsts vai dalībvalstu valsts iestāde vai valsts iestāžu grupa, kam ir pilnvaras attiecīgā ģeogrāfiskajā apgabalā iesaistīties sabiedriskā pasažieru transportā, vai jebkura šādi pilnvarota struktūra;
- c) “kompetenta vietēja iestāde” ir jebkura kompetentā iestāde, kuras kompetencē ir ģeogrāfisks apgabals, kas nav valsts mēroga apgabals;

[..]

- j) “iekšējs pakalpojumu sniedzējs” ir juridiski patstāvīgs subjekts, ko kompetentā iestāde vai, vairāku iestāžu gadījumā, vismaz viena kompetentā vietējā iestāde kontrolē līdzīgi tam, kā tā kontrolē savas struktūrvienības;

[..].”

- 5 Šīs regulas 5. pantā “Pakalpojumu valsts [publisko] līgumu piešķiršana” ir noteikts:

“1. Valsts [publiskos] pakalpojumu līgumus piešķir saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem. Tomēr pakalpojumu līgumus vai pakalpojumu valsts [sabiedrisko pakalpojumu] līgumus, kā noteikts [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvā 2004/17/EK [(2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV 2004, L 134, 1. lpp.),] vai Direktīvā [2004/18], attiecībā uz sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, ko sniedz ar autobusu vai tramvaju, piešķir saskaņā ar procedūrām, kas paredzētas saskaņā ar minētajām direktīvām, ja šādi līgumi nav pakalpojumu koncesijas līgumi, kā noteikts minētajās direktīvās. Ja līgumus piešķir saskaņā ar Direktīvu [2004/17] vai Direktīvu [2004/18], nepiemēro šā panta 2. līdz 6. punktu.

2. Ja vien tas nav aizliegts ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, jebkura kompetenta vietēja iestāde neatkarīgi no tā, vai tā ir individuāla iestāde vai iestāžu grupa, kas sniedz integrētus sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumus, var pieņemt lēmumu pati sniegt sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumus vai tieši piešķirt pakalpojumu valsts [sabiedrisko pakalpojumu] līgumus juridiski patstāvīgam subjektam, ko kompetentā vietējā iestāde – vai iestāžu grupas gadījumā vismaz viena kompetentā vietējā iestāde – kontrolē līdzīgi tam, kā tā kontrolē savas nodaļas. Ja kompetentā vietējā iestāde pieņem šādu lēmumu, piemēro šādus nosacījumus:

[..]

- b) nosacījums šā punkta piemērošanai ir tāds, ka tieši pakļauts pakalpojumu sniedzējs un jebkurš subjekts, ko minētais pakalpojumu sniedzējs kaut minimāli ietekmē, sabiedriskā pasažieru transporta darbības veic kompetentās vietējās iestādes teritorijā – neatkarīgi no jebkādam ārējām līnijām vai citiem šīs darbības paligelementiem, kas iesniedzas kompetento vietējo kaimiņu iestāžu teritorijā, – un nepiedalās konkursos, ko attiecībā uz sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumu sniegšanu organizē ārpus minētās kompetentās vietējās iestādes teritorijas;

[..].”

Somijas tiesības

Publisko iepirkumu likums

2007. gada 30. marta *laki julkisista hankinnoista (348/2007)* (Publisko iepirkumu likums (348/2007)), ar kuru ir transponēta Direktīva 2004/18, 10. pantā ir paredzēts, ka šis likums nav piemērojams līgumiem, kurus līgumslēdzējs subjekts piešķir no tā formāli atsevišķai, bet no lēmumu pieņemšanas viedokļa autonomai vienībai, ja subjekts viens pats vai kopā ar citiem līgumslēdzējiem pār šo vienību īsteno kontroli, kas ir analoga tai, ko tie īsteno pār saviem dienestiem, un ja šī atsevišķā vienība galveno darbības daļu veic to kontrolējošo līgumslēdzēju labā.

1995. gada Pašvaldību likums

- Saskaņā ar 1995. gada 17. marta *kuntalaki (365/1995)* (Pašvaldību likums (365/1995); turpmāk tekstā – “1995. gada Pašvaldību likums”) 76. panta 1. punktu pašvaldības var kopīgi īstenot savus uzdevumus, noslēdzot attiecīgu līgumu. Šī likuma 76. panta 2. punktā pašvaldībām ir atļauts vienoties, ka vienai pašvaldībai tiek uzticēts veikt kādu uzdevumu vienas vai vairāku citu pašvaldību labā.
- Saskaņā ar minētā likuma 77. panta 1. punktu, ja atbilstoši līgumam pašvaldība ir pilnvarota veikt uzdevumus vienas vai vairāku pašvaldību labā, var vienoties, ka citas attiecīgās pašvaldības ieceļ daļu no pirmās pašvaldības iestādes locekļiem, kas ir atbildīgi par šo uzdevumu.

2015. gada Pašvaldību likums

1995. gada Pašvaldību likums tika atcelts ar 2015. gada 10. aprīļa *kuntalaki (410/2015)* (Pašvaldību likums (410/2015); turpmāk tekstā – “2015. gada Pašvaldību likums”), kas stājās spēkā 2015. gada 1. maijā.
- Saskaņā ar šī likuma 8. pantu pašvaldība tai ar likumu uzticētos uzdevumus var organizēt pati vai arī vienoties, ka atbildība par organizēšanu tiek nodota citai pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai. Pašvaldība vai pašvaldību apvienība, kas atbildīgas par minēto uzdevumu izpildes organizēšanu, tostarp nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi attiecīgajiem pakalpojumiem, vajadzību, apjoma un kvalitātes definēšanu, pakalpojumu izpildes veidu un uzraudzību, kā arī attiecīgajai iestādei deleģēto pilnvaru izpildi. Turklāt pašvaldība joprojām ir atbildīga par savu uzdevumu finansēšanu, pat ja atbildība par to izpildi ir nodota citai pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai.
- Saskaņā ar 2015. gada Pašvaldību likuma 49. pantu pašvaldības un pašvaldību apvienības uz līguma pamata var veikt savus uzdevumus kopā un viena no šīs sadarbības formām ir kopīga vadības institūcija. Šī likuma 50. panta 2. punktā tostarp ir noteikts, ka Publisko iepirkumu likums nav piemērojams pašvaldību sadarbībai, ja runa ir par sadarbību, kad pašvaldība vai pašvaldību apvienība piešķir līguma slēgšanas tiesības saistītai vienībai minētā likuma 10. panta izpratnē, vai ja šis likums nav piemērojams sadarbībai cita iemesla dēļ.
2015. gada Pašvaldību likuma 50. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tad, ja pašvaldība vienojas nodot atbildību par tai uzticēta uzdevuma organizēšanu citai pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai, Publisko iepirkumu likums šādai nodošanai nav piemērojams.
- Saskaņā ar 2015. gada Pašvaldību likuma 51. panta 1. punktu pašvaldība, kas kvalificēta kā “atbildīgā pašvaldība”, var veikt uzdevumu vienas vai vairāku pašvaldību labā tādējādi, ka pašvaldībām ir kopīga vadības institūcija, kas ir atbildīga par šī uzdevuma izpildi. Pašvaldības var vienoties par to, ka pārējās pašvaldības ieceļ daļu no kopējās institūcijas locekļiem.

- 14 Šī likuma 52. panta 1. punktā ir noteikts, ka līgumā, ar kuru tiek izveidota šī sprieduma 11. punktā minētā kopīgā vadības institūcija, it īpaši ir jāprecizē šīs institūcijas uzdevumi un – vajadzības gadījumā – minētā likuma 8. pantā paredzētās organizatoriskās atbildības nodošana, tās sastāvs un citu pašvaldību tiesības iecelt tās locekļus, izmaksu aprēķināšanas un to sadalījuma kritēriji, kā arī minētā līguma ilgums un izbeigšana.

Sabiedriskā transporta likums

- 15 Saskaņā ar 2009. gada 13. novembra *joukkoliikennelaki (869/2009)* (Sabiedriskā transporta likums (869/2009)), kas grozīts ar 2011. gada 9. decembra *laki joukkoliikennelain muuttamisesta (1219/2011)* (Likums par grozījumiem Sabiedriskā transporta likumā (1219/2011); turpmāk tekstā – “Sabiedriskā transporta likums”), 12. panta 3. punktu reģionālā pašvaldības iestāde atļauj veikt regulāros pārvadājumus tikai tās teritorijā.
- 16 Saskaņā ar Sabiedriskā transporta likuma 4. pantu autotransporta jomā kompetentajām iestādēm Regulas Nr. 1370/2007 izpratnē ir jānosaka sabiedriskā transporta pakalpojumu līmenis savā kompetences teritorijā. Šis noteikums uzliek šīm iestādēm pienākumu, ciktāl nepieciešams, sadarboties savstarpēji, kā arī ar pašvaldībām un reģionālajām apvienībām, izstrādājot pakalpojuma līmeņa definīciju.
- 17 No minētā likuma 5. panta 2. punkta izriet, ka par pakalpojumu definēšanu ir atbildīgas iestādes, kuru kompetencē ietilpst saskaņā ar Regulu Nr. 1370/2007 organizētie pārvadājumi. Tomēr atbildību par maršrutu un grafiku plānošanu šajos pārvadājumos var uzņemties pārvadātāji vai iestādes, vai arī to var savstarpēji sadalīt.
- 18 Saskaņā ar Sabiedriskā transporta likuma 6. pantu kompetentajām iestādēm sabiedriskā transporta pakalpojumi galvenokārt ir jāplāno kā reģionālas vai teritoriālas sistēmas, lai panāktu funkcionējošu sabiedriskā transporta tīklu. Izstrādājot sabiedriskā transporta plānošanu, šīs iestādes sadarbojas savstarpēji, kā arī ar pašvaldībām.
- 19 Saskaņā ar šī likuma 14. panta 4. punktu minētās iestādes pieņem lēmumus par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu to kompetences zonā vai daļā no tās saskaņā ar Regulu Nr. 1370/2007.

Likums par pakalpojumiem un atbalsta pasākumiem personām ar invaliditāti

- 20 1987. gada 3. aprīļa *laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)* (Likums par pakalpojumiem un atbalsta pasākumiem personām ar invaliditāti (380/1987)) 3. pantā pašvaldībām ir noteikta atbildība personu ar invaliditāti transporta pakalpojumu organizēšanas jomā.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 21 Ar sadarbības līgumu, kas stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā (turpmāk tekstā – “sadarbības līgums par sabiedrisko transportu”), Pori [*Pori*], Harjavalta [*Harjavalta*], Kokemeki [*Kokemäki*], Ulvilas [*Ulvila*] un Nakilas [*Nakkila*] (Somija) pašvaldības nolēma atsevišķus transporta uzdevumus uzticēt Pori pilsētai kā kompetentajai vietējai iestādei. Šos uzdevumus vada līgumslēdzēja pašvaldības saskaņā ar 1995. gada Pašvaldību likuma 76. un 77. pantā paredzēto kārtību, un Pori pilsēta šajā ziņā ir kopīgā institūcija.
- 22 Pori reģiona Sabiedriskā transporta komisija (turpmāk tekstā – “Sabiedriskā transporta komisija”), ko veido pieci locekļi, kurus iecēlusi Pori pilsēta, un pa vienam loceklim no katras pašvaldības, kas noslēgušas sadarbības līgumu par sabiedrisko transportu, rīkojas kā iestāde, kas ir atbildīga par

vietējiem pārvaldījumiem Pori pilsētā un tikai par pārvaldījumiem, kas tiek veikti šā līguma pušu veidotajā teritorijā. Sabiedriskā transporta komisijas darbību reglamentē statūti, kurus apstiprinājusi Pori pilsētas padome, kā arī minētās komisijas apstiprināti vadības noteikumi.

- 23 Transporta izmaksas, kas ir piešķirtas saskaņā ar Regulu Nr. 1370/2007, tiek sadalītas starp pašvaldībām, kas ir minētā līguma puses, atbilstoši kārtībai, ko īpaši noteikusi Sabiedriskā transporta komisija. Sagatavojot budžetu un finanšu plānu, pašvaldībām, kas ir sadarbības līguma par sabiedrisko transportu puses, ir jābūt iespējai izteikt priekšlikumus par sadarbības mērķiem un finansēšanu.
- 24 Sabiedriskā transporta komisijas statūtos ir paredzēts, ka tā rīkojas kā kopīga reģionāla iestāde transporta jomā teritorijā, kas aptver šī līguma pušu teritoriju, un rīkojas pašvaldību apvienības un Pori pilsētas izpilddirekcijas pakļautībā. Minētā komisija attiecībā uz visu teritoriju, uz kuru attiecas minētais līgums, ir atbildīga par uzdevumiem, kas Regulā Nr. 1370/2007 un Sabiedriskā transporta likumā ir noteikti par sabiedrisko transportu kompetentajai iestādei. Šajā ziņā tā tostarp lemj par sabiedriskā transporta organizēšanu un piešķiršanu šīs regulas izpratnē, ko izmanto tikai savā kompetences zonā. Tā arī apstiprina noslēdzamos līgumus un lemj par tarifiem un maksām.
- 25 Vienlaikus Pori un Ulvilas pilsēta, kā arī Merikarvijas [*Merikarvia*] (Somija) pašvaldība ar 2012. gada 18. decembrī noslēgtu sadarbības līgumu par sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanu un sniegšanu (turpmāk tekstā – “sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem”), pamatojoties uz 2007. gada 9. februāra *laki kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta (169/2007)* (Likums par pašvaldību un dienestu pārstrukturēšanu (169/2007)) 76. un 77. pantu, vienojās nodot Pori pilsētai atbildību par sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanu visā to teritorijā.
- 26 Šis līgums ir balstīts uz tā saukto “atbildīgās pašvaldības” modeli, kas paredzēts 1995. gada Pašvaldību likumā un 2015. gada Pašvaldību likumā. Atbilstoši šim modelim uzdevumu, kas jāveic dažādām pašvaldībām, to labā veic viena no tām, kura tiek kvalificēta kā “atbildīgā pašvaldība”, saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp minētajām pašvaldībām.
- 27 Sadarbības līgumā par veselības aprūpes pakalpojumiem Pori pilsēta ir norādīta kā “atbildīgā pilsēta [vai pašvaldība]” vai “uzņemošā pilsēta”, savukārt Ulvilas pilsēta un Merikarvijas pašvaldība tiek kvalificētas kā “līgumslēdzējas pašvaldības”.
- 28 Šajā līgumā ir paredzēts, ka sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu komplekss ir saskanīgs kopums, kuru kopīgi izstrādājusi atbildīgā pašvaldība un šī līguma līgumslēdzējas pašvaldības. Atbildīgā pašvaldība novērtē un nosaka iedzīvotāju vajadzības sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu jomā, lemj par iedzīvotājiem piedāvāto pakalpojumu apjomu un kvalitāti, nodrošina, ka to rīcībā ir nepieciešamie pakalpojumi, un arī lemj par to, kā minētie pakalpojumi tiek sniegti. Turklāt tā ir atbildīga par sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu piedāvājumu, pieejamību un kvalitāti, kā arī par to kontroli un uzraudzību.
- 29 Praksē atbildība par sadarbības zonā ietilpstošo sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanu ir Pori pilsētas Sociālo pamattiesību garantiju komisijai, kas ir apvienotā komisija, kurā ietilpst astoņpadsmit locekļi, no kuriem trīs ir iecēlusi Ulvilas pilsēta, divus – Merikarvijas pašvaldība un trīspadsmit pārējos – Pori pilsēta. Turklāt sadarbības līgumā par veselības aprūpes pakalpojumiem ir paredzēts, ka Pori pilsētas padome apstiprina šīs komisijas statūtus un nosaka tās darbības jomu, kā arī uzdevumus. Minētā komisija uzņemas pilnu atbildību par sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem, par minēto pakalpojumu noteikumiem, kā arī par vajadzīgo budžetu. Atbilstoši savai darbības jomai tā tostarp apstiprina noslēdzamos līgumus un saskaņā ar Pori pilsētas padomes noteiktajiem vispārējiem kritērijiem lemj par maksām, kas jāmaksā par attiecīgajiem pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem. Turklāt Pori pilsētas Sociālo pamattiesību garantiju komisija katru gadu sagatavo pakalpojumu plānu, kurā ir definēts pakalpojumu konkrētais saturs, un plāna projekts, lai saņemtu atzinumu, vispirms tiek iesniegts sadarbības līgumu par veselības aprūpes pakalpojumiem noslēgušajām pašvaldībām. Visbeidzot, šajā līgumā ir paredzēts, ka sociālo un veselības aprūpes

pakalpojumu saimnieciskā vadība balstās uz kopīgi sagatavotu šo pakalpojumu budžetu, finanšu plānu un pakalpojumu plānu, kā arī minēto pakalpojumu izmaksu un izmantošanas uzraudzību. Savukārt izmaksas tiek sadalītas atkarībā no sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu izmantošanas tādējādi, ka katra pašvaldība samaksā faktiskās izmaksas par pakalpojumiem, ko ir izmantojuši tās iedzīvotāji un iedzīvotāji, par kuriem tā ir atbildīga.

- 30 Ar 2015. gada 4. maija lēmumu Pori pilsētas sociālo pamattiesību garantiju komisija nolēma, ka personu ar invaliditāti transportēšanu uz darba vai dienas aprūpes vietām ar zemās grīdas autobusiem visā zonā, uz kuru attiecas sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem, Pori pilsēta veic kā savu uzdevumu ar *Porin Linjat*, akciju sabiedrības, kura tai pilnībā pieder, starpniecību. Līdz ar to Pori pilsēta saistībā ar šo līgumu par personu ar invaliditāti pārvadāšanu nevis izsludināja konkursu, bet gan to tieši piešķīra *Porin Linjat* atbilstoši *in house* līgumam, kas Somijas tiesībās ir kvalificēts kā “piešķiršana saistītai vienībai”.
- 31 Pori pilsēta tomēr norāda, ka tā atbilstoši sadarbības līgumam par sabiedrisko transportu iepriekš bija noslēgusi divus citus līgumus ar *Porin Linjat*, proti, pirmkārt, 2013. gada 5. septembrī – pārvadājumu līgumu par laikposmu no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. maijam, kas attiecas uz sabiedriskā transporta vadību Pori pilsētā par pakalpojumiem, kas piešķirami pakalpojumu sniedzējiem attiecībā uz reisiem starp Pori pilsētu, Nakilas pašvaldību, kā arī Harjavaltas un Kokemeki pilsētu, un, otrkārt, 2014. gada 11. jūnijā – līgumu par pārvadājumiem starp Pori un Ulvilas pilsētu par laikposmu no 2014. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 31. maijam.
- 32 *Lyttylän Liikenne Oy* apstrīdēja Pori pilsētas Sociālo pamattiesību garantiju komisijas 2015. gada 4. maija lēmumu *markkinaoikeus* (Komerctiesa, Somija), kas to atcēla, pamatojoties uz to, ka, pirmkārt, *Porin Linjat* nevar tikt kvalificēta kā Pori pilsētas “saistīta vienība” vai “iekšējs pakalpojumu sniedzējs” likuma (348/2007) 10. panta izpratnē un, otrkārt, ka šajā likumā nav nekāda pamatojuma tam, kādēļ par pamatlietā aplūkojamo iepirkumu nebūtu jāizsludina konkurss. Šī tiesa uzskata, ka atšķirībā no Pori pilsētas, kurai ir pieci pārstāvji Sabiedriskā transporta komisijā, pārējām pašvaldībām, kas ir sadarbības līguma par veselības aprūpes pakalpojumiem puses, šajā komisijā ir tikai pa vienam pārstāvim un tādējādi tās nevar kontrolēt *Porin Linjat*. No tā izriet, ka šīs sabiedrības gūto peļņu, sniedzot šo pašvaldību kopīgos pārvadājumus, nevar ņemt vērā, lai novērtētu, vai minētā sabiedrība lielāko daļu darbības veic līgumslēdzējas iestādes, kas to kontrolē, šajā gadījumā – Pori pilsētas, labā. Lai gan transporta pakalpojumu sniegšana daļēji ir balstīta uz Pori pilsētas pieņemtajiem tiesību aktiem, *Porin Linjat* īstenotā apgrozījuma summa šīs pilsētas pārvadājuma pakalpojumu sniegšanas ietvaros tomēr neesot pietiekama, lai konstatētu saikni starp Pori pilsētu un saistīto vienību, jo *Porin Linjat* neveic lielāko daļu darbības sava vienīgā akcionāra labā.
- 33 Pori pilsēta, kuru atbalsta *Porin Linjat*, iesniedza apelācijas sūdzību *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija), kurā tā apgalvo, ka pēdējā minētā ir ar to saistīta vienība. *Porin Linjat* esot sabiedrība, kura pieder Pori pilsētai un kuru kontrolē šī pilsēta, un kopš 2009. gada tā kā pretendente neesot piedalījies konkursos par transporta pakalpojumiem. Turklāt tā nekādā veidā neesot iesaistīta konkurencē tirgū. Pamatojoties uz līgumu par sadarbību sabiedriskā transporta jomā, Harjavaltas, Kokemeki un Ulvilas pilsēta, kā arī Nakilas pašvaldība Pori pilsētai esot uzticējušas atbildību kā atbildīgajai pašvaldībai vadīt sadarbības pušu pašvaldību transporta darbību. Līdz ar to apgrozījums, ko *Porin Linjat* ir guvusi, veicot šos pārvadājumus minēto pašvaldību teritorijā, esot attiecināms uz Pori pilsētu. Tādējādi vairāk nekā 90 % no *Porin Linjat* apgrozījuma tiek gūti Pori pilsētas transporta apkalpošanas ietvaros.
- 34 Iesniedzējtiesa jautā, vai sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem pēc būtības var tikt izslēgts no Direktīvas 2004/18 piemērošanas jomas, jo tajā ir konkretizēta publiskā sektora subjektu pilnvaru nodošana vai sadarbība – vai jebkāda cita iemesla dēļ.

- 35 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka sadarbība starp Pori reģiona pašvaldībām gan attiecībā uz sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu, gan transporta pakalpojumu sniegšanu balstās uz tā saukto “atbildīgās pašvaldības” modeli. Šī tiesa vēlas noskaidrot, vai uz atbildīgās pašvaldības publiskā iepirkuma līgumiem neattiecas pienākums izsludināt konkursu, ja šī pašvaldība vai ar to saistītā vienība uzņemas sadarbības zonas pašvaldību labā veikt pakalpojumus, kas ir paredzēti to iedzīvotājiem. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tā sauktais “atbildīgās pašvaldības” modelis var tikt uztverts kā kompetences nodošana, kā tā interpretēta 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985). Tomēr šajā spriedumā neesot skaidri aplūkots jautājums par to, vai pienākums izsludināt konkursu, kas paredzēts Savienības tiesību aktos publiskā iepirkuma jomā, ir piemērojams pasākumiem pēc kompetences nodošanas.
- 36 Iesniedzējtiesa norāda, ka attiecīgā gadījumā tā dēvētais “atbildīgās pašvaldības” modelis varētu tikt kvalificēts arī kā “sadarbība starp publiskā sektora struktūrām”. Tomēr šajā gadījumā ir jāprecizē, vai atbildīgā pašvaldība, organizējot pakalpojumus citiem līgumslēdzējiem subjektiem, kuri piedalās sadarbībā, var izmantot ar to saistītu vienību, neizsludinot konkursu.
- 37 Rodoties jautājums arī par to, pirmkārt, vai, lai noteiktu *Porin Linjat* apgrozījuma daļu, kas gūta, sniedzot Pori pilsētas sabiedriskā transporta pakalpojumus, ir jāņem vērā apgrozījums, kas gūts no reģionālajiem pārvaldījumiem, kurus Pori pilsēta kā kompetentā iestāde organizē Harjavaltas, Kokemeki un Ulvilas pilsētas, kā arī Nakilas pašvaldības labā, pamatojoties uz sadarbības līgumu par sabiedrisko transportu, un, otrkārt, vai *Porin Linjat* apgrozījums, kas gūts no Pori pilsētas sabiedriskā transporta pakalpojumu veikšanas, ir tāds, kas ļautu šo uzņēmumu kvalificēt par šīs pilsētas “kontrolētu vienību”.
- 38 Tā kā, pirmkārt, Pori pilsēta piešķir reģionālā transporta pakalpojumu līgumus savā labā, kā arī citu pašvaldību, kas ir līguma par sadarbību par sabiedrisko transportu līgumslēdzējas puses, labā un, otrkārt, šīs pašvaldības sedz daļu no piešķirto pakalpojumu izmaksām, rodoties jautājums, vai Pori pilsēta var tikt uzskatīta par līgumslēdzēju iestādi attiecībā uz visu reģionālo transportu un līdz ar to – vai tā apgrozījuma aprēķinā, ko *Porin Linjat* guvusi, sniedzot šīs pilsētas sabiedriskā transporta pakalpojumus, ir jāņem vērā visi šie līgumi.
- 39 Šādos apstākļos *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas [2004/18] 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka [tā sauktais] “atbildīgās pašvaldības” modelis [pamat]lietā aplūkotā pašvaldību sadarbības līguma formā ir atbilstīgs tādiem nosacījumiem kā kompetences nodošana, kas neietilpst direktīvas piemērošanas jomā (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Remondis*, C-51/15, EU:C:2016:985), vai horizontāla sadarbība, uz ko neattiecas pienākums izsludināt konkursu (spriedums, 2013. gada 13. jūnijs, *Piepenbrock*, C-386/11, EU:C:2013:385, ar atsaucēm uz judikatūru), vai arī šeit runa ir par citu – trešo – gadījumu?
- 2) Ja [tā sauktais] “atbildīgās pašvaldības” modelis saskaņā ar sadarbības līgumu ir atbilstīgs kompetences nodošanas nosacījumiem, vai pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, kas veikta pēc kompetences nodošanas, publiskā iestāde, kurai nodota kompetence, ir uzskatāma par līgumslēdzēju iestādi un vai šī publiskā iestāde, pamatojoties uz tai nodoto citu pašvaldību kompetenci, kā atbildīgā pašvaldība var piešķirt pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības ar to saistītai vienībai, neizsludinot konkursu, arī tiktāl, ciktāl šo pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršana, ja nebūtu atbildīgās pašvaldības tiesību institūta, kompetenci nodevušajām pašvaldībām būtu jāveic kā savs uzdevums?”

- 3) Turpretim, ja [tā sauktais] “atbildīgās pašvaldības” modelis saskaņā ar sadarbības līgumu ir atbilstīgs horizontālas sadarbības nosacījumiem, vai sadarbībā iesaistītās pašvaldības, neizsludinot konkursu, var piešķirt pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības sadarbībā iesaistītai pašvaldībai, kura, neizsludinot konkursu, ir piešķirusi šo pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības ar to saistītai vienībai?
- 4) Vai, izvērtējot, vai uzņēmējsabiedrība būtisku darbības daļu veic tās pašvaldības labā, kura to kontrolē, uz pašvaldību attiecināmā apgrozījuma aprēķinā tiek ņemts vērā tādas pašvaldībai piederošas uzņēmējsabiedrības apgrozījums, kura veic pārvaldījumus [Regulas Nr. 1370/2007] izpratnē, tiktāl, ciktāl šo apgrozījumu uzņēmējsabiedrībai rada pārvaldājumi, kurus pašvaldība organizē kā kompetentā iestāde atbilstoši minētajai regulai?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 40 Pirmkārt, lai gan atšķirībā no sadarbības līguma par veselības aprūpes pakalpojumiem iesniedzējtiesa nav tieši minējusi sadarbības līguma par sabiedrisko transportu juridisko raksturu, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar šo pēdējo minēto līgumu Harjavalts, Kokemeki un Ulvilas pilsēta, kā arī Nakilas pašvaldība ir uzticējušas Pori pilsētai kā atbildīgajai pašvaldībai vadīt sadarbības pašvaldību sabiedriskā transporta darbību.
- 41 Tātad no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu šķiet izrietam, ka sadarbības līgums par sabiedrisko transportu tāpat kā sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem ir balstīts uz tā saukto “atbildīgās pašvaldības” modeli.
- 42 Līdz ar to Tiesa iesniedzējtiesas uzdotos jautājumus izvērtēs, vadoties no šīs premisas.
- 43 Otrkārt, izrādās, ka sadarbības līgumu par sabiedrisko transportu un sadarbības līgumu par veselības aprūpes pakalpojumiem nav noslēgušas vienas un tās pašas puses. Sadarbības līgums par sabiedrisko transportu ir saistošs Pori, Harjavalts, Kokemeki un Ulvilas pilsētai, kā arī Nakilas pašvaldībai. Savukārt sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem ir noslēgts starp Pori un Ulvilas pilsētu, kā arī Merikarvijas pašvaldību.
- 44 Treškārt, ir jānorāda, ka Pori pilsētai kā “atbildīgajai pašvaldībai” ir jāsniedz pakalpojumi, kas ir šo abu līgumu priekšmets. Šajā nolūkā tā izmanto saistītu vienību, proti, iekšējo pakalpojumu sniedzēju, kurš tai pieder pilnībā un kuru tā kontrolē, proti, *Porin Linjat*.

Par pirmo jautājumu

- 45 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums, saskaņā ar kuru pašvaldības, kas ir šī līguma puses, uztic vienai no tām atbildību par pakalpojumu organizēšanu to labā, ir izslēgts no Direktīvas 2004/18 piemērošanas jomas, pamatojoties uz to, ka tas ir uzskatāms par kompetences nodošanu LES 4. panta 2. punkta izpratnē, kā tas ir interpretēts 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985), vai par līgumslēdzēju iestāžu sadarbību, uz kuru neattiecas pienākums izsludināt konkursu, 2013. gada 13. jūnija sprieduma *Piepenbrock* (C-386/11, EU:C:2013:385) izpratnē.
- 46 Kā Tiesa ir norādījusi 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985, 40. un 41. punkts), kompetenču sadale valsts iekšienē ir aizsargāta LES 4. panta 2. punktā, kurā noteikts, ka Savienībai ir jārespektē dalībvalstu nacionālā identitāte, kas raksturīga to politiskajām un konstitucionālajām pamatstrukturām, tostarp reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Turklāt, tā kā šis

kompetenču sadalījums nav stingri noteikts, ar šo tiesību normu piešķirtā aizsardzība attiecas arī uz kompetenču reorganizāciju dalībvalsts iekšienē. Šāda reorganizācija, kas tostarp var izpausties kā brīvprātīga kompetences nodošana starp publisko tiesību iestādēm, izraisa to, ka iestāde, kurai iepriekš ir bijusi kompetence, atbrīvojas no pienākuma un tiesībām izpildīt attiecīgo sabiedrisko uzdevumu, bet citai iestādei turpmāk ir šis pienākums un šīs tiesības.

- 47 Tāpat no 2016. gada 21. decembra sprieduma *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985) 42.–44. punkta izriet, ka šāda kompetences nodošana neatbilst visiem nosacījumiem, ko paredz “publiska līguma” jēdziena definīcija. Turklāt tikai tādu līgumu, kas ir noslēgts finansiālās interesēs, var uzskatīt par publiskā iepirkuma līgumu, kuram ir piemērojama Direktīva 2004/18. Šis finansiālais raksturs nozīmē, ka līgumslēdzēja iestāde, kas noslēdz publisko līgumu, atbilstoši šim līgumam pret samaksu saņem pakalpojumu, kam ir jāietver šis līgumslēdzējas iestādes tieša ekonomiskā interese. Līguma divpusējais raksturs tātad ir būtiska publiskā līguma iezīme. Tomēr pats fakts, ka publisko tiesību iestāde tiek atbrīvota no tai iepriekš uzticētās kompetences, pats par sevi liek zust jebkādam ekonomiskām interesēm par šai kompetencei atbilstošo uzdevumu izpildi.
- 48 Līdz ar to, lai to varētu uzskatīt par iekšējās organizācijas aktu, uz kuru attiecas LES 4. panta 2. punkts, kompetences nodošanai starp publisko tiesību iestādēm ir nepieciešams, lai publisko tiesību iestādei, kurai ir piešķirta kompetence, būtu pilnvaras organizēt šajā kompetencē ietilpstošo uzdevumu izpildi, kā arī izveidot šos uzdevumus reglamentējošo tiesisko regulējumu un, visbeidzot, lai tai būtu finansiāla autonomija, kas ļautu nodrošināt to finansēšanu. Sākotnēji kompetentā iestāde tādējādi vairs nav galvenā atbildīgā par šiem pašiem uzdevumiem, nedz kontrolē to finansējumu vai iepriekš apstiprina lēmumus, ko plāno pieņemt subjekts, kurš tai palīdz. Tādējādi kompetences nodošana nozīmē, ka publisko tiesību iestāde, kas ir jaunā kompetentā iestāde, šo kompetenci īsteno autonomi un pati par to atbild (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, *Remondis*, C-51/15, EU:C:2016:985, 49. un 51. punkts).
- 49 Tomēr publisko tiesību iestādes, kurai ir piešķirta kompetence, rīcības autonomija nenozīmē, ka jauno kompetento struktūru nekādi nevar ietekmēt kāda cita publisko tiesību iestāde. Proti, subjekts, kurš nodod kompetenci, var saglabāt zināmas tiesības saistībā ar uzdevumiem, kas ir saistīti ar šādi nodoto sabiedrisko pakalpojumu. Tomēr šāda ietekme, kas var tikt īstenota ar tādas struktūras starpniecību kā kopsapulce, kuru veido agrāko kompetento teritoriālo pašvaldību pārstāvji, principā izslēdz jebkādu iejaukšanos nodotajā kompetencē ietilpstošo uzdevumu izpildes konkrētajā kārtībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, *Remondis*, C-51/15, EU:C:2016:985, 52. punkts).
- 50 Šajā gadījumā, pirmkārt, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar sadarbības līgumu par veselības aprūpes pakalpojumiem pašvaldības, kas ir šī līguma puses, nodod Pori pilsētai atbildību par šo pašvaldību sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanu. Šī brīvprātīgā kompetences nodošana ir balstīta likumā (169/2007).
- 51 Otrkārt, šādi ieviestās sadarbības zonas pārvaldība tiek organizēta saskaņā ar 1995. gada Pašvaldību likuma 76. un 77. pantā paredzēto kārtību. No tā izriet, ka sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem tādējādi piešķir atbildīgajai pašvaldībai atbildību novērtēt un definēt attiecīgo pašvaldību iedzīvotāju vajadzības sociālo un veselības pakalpojumu jomā, lemt par šiem iedzīvotājiem piedāvāto pakalpojumu apjomu un kvalitātes līmeni un nodrošināt, ka to rīcībā ir nepieciešamie pakalpojumi. Atbildīgā pašvaldība tāpat lemj par veidu, kādā šie pakalpojumi tiek sniegti, par minēto pakalpojumu piedāvājumu, pieejamību un kvalitāti, kā arī par to kontroli un uzraudzību.
- 52 Treškārt, atbildība par sadarbības zonā ietilpstošo sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanu praksē ir uzticēta kopīgai iestādei, šajā gadījumā Pori pilsētas Sociālo pamattiesību garantiju komisijai, kuras sastāvs un uzdevumi ir aprakstīti šī sprieduma 29. punktā.
- 53 Ceturtkārt, sadarbības līgumā par veselības aprūpes pakalpojumiem ir paredzēts, ka Pori pilsētas padome apstiprina šīs komisijas statūtus un nosaka tās darbības jomu, kā arī uzdevumus.

54. Piektkārt, šajā sadarbības līgumā ir paredzēts, ka sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu saimnieciskā vadība balstās uz šā līguma slēdzēju pašvaldību kopīgi sagatavotu pakalpojumu budžetu, finanšu plānu un pakalpojumu plānu, kā arī minēto pakalpojumu izmaksu un izmantošanas uzraudzību.
55. Sestkārt, sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu izmaksas tiek sadalītas atkarībā no pakalpojumu izmantošanas tādējādi, ka katra pašvaldība sedz faktiskās izmaksas par pakalpojumiem, ko ir izmantojuši tās iedzīvotāji un iedzīvotāji, par kuriem tā ir atbildīga.
56. Tādējādi, neskarot pārbaudes, kas būs jāveic iesniedzējtiesai, kompetences nodošanas nosacījumi LES 4. panta 2. punkta izpratnē, šķiet, ir izpildīti tādējādi, ka sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem nešķiet uzskatāms par “publisku līgumu” Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Līdz ar to šis sadarbības līgums būtu jāizslēdz no Direktīvas 2004/18 piemērošanas jomas.
57. Šādos apstākļos nešķiet nepieciešams izvērtēt, vai sadarbības līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem arī var veidot sadarbību starp līgumslēdzējām iestādēm, uz kuru neattiecas pienākums izsludināt konkursu 2009. gada 9. jūnija sprieduma Komisija/Vācija (C-480/06, EU:C:2009:357) un 2013. gada 13. jūnija sprieduma *Piepenbrock* (C-386/11, EU:C:2013:385) izpratnē.
58. Tādējādi uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums, saskaņā ar kuru pašvaldības, kas ir šī līguma puses, vienai no tām piešķir atbildību par pakalpojumu organizēšanu šo pašvaldību labā, ir izslēgts no šīs direktīvas piemērošanas jomas, pamatojoties uz to, ka tā ir kompetences nodošana LES 4. panta 2. punkta izpratnē, kā tas ir interpretēts 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985).

Par otro un ceturto prejudiciālo jautājumu

59. Ar otro un ceturto jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sadarbības līgums, saskaņā ar kuru šī līguma puses vienai no tām nodod atbildību organizēt pakalpojumus to labā, ļauj uzskatīt, ka šī pašvaldība attiecībā uz līgumu piešķiršanu, kas notiek pēc minētās atbildības nodošanas, ir uzskatāma par līgumslēdzēju iestādi un tā ir pilnvarota, iepriekš neizsludinot konkursu, piešķirt *in house* vienībai līgumus par pakalpojumiem, kas attiecas ne vien uz tās pašas, bet arī pārējo līgumslēdzēju pašvaldību vajadzībām, savukārt, ja šī kompetence nebūtu nodota, minētajām pašvaldībām pašām nāktos apmierināt savas vajadzības.
60. No atbildes uz pirmo jautājumu izriet, ka ar tādu pasākumu kā tā sauktais “atbildīgās pašvaldības” modelis, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, tiek veikta kompetences nodošana LES 4. panta 2. punkta izpratnē, kā tas ir interpretēts 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985).
61. Būtībā šāda kompetences nodošana nozīmē citu pašvaldību, kas ir sadarbības līguma puses, atteikšanos no kompetences par labu atbildīgajai pašvaldībai. Proti, kā norādīts šī sprieduma 26. punktā, tā sauktajā “atbildīgās pašvaldības” modeli šāda pašvaldība pārējo pašvaldību vārdā uzņemas veikt uzdevumu, kuru līdz šim katra pašvaldība pildīja pati.
62. Tādējādi šis nodošanas rezultātā atbildīgā pašvaldība zināmā mērā pārņem līgumpartneru tiesības un pienākumus attiecībā uz tādu pakalpojumu sniegšanu, par kuriem ir sadarbības līgums, kas balstīts uz tā saukto “atbildīgās pašvaldības” modeli.

- 63 No tā izriet, ka šajā gadījumā kompetences pārņēmējam, proti, atbildīgajai pašvaldībai, ir jāapmierina citu pašvaldību, kas ir sadarbības līguma par veselības aprūpes pakalpojumiem puses, vajadzības un tātad jāsniedz pamatlietā aplūkoti sociālie un veselības pakalpojumi visā līguma darbības teritorijā, taču katrai pašvaldībai ir jāsedz savu iedzīvotāju un iedzīvotāju, par kuriem tā ir atbildīga, izmantoto pakalpojumu reālās izmaksas.
- 64 Tādējādi, lai neatņemtu lietderīgo iedarbību kompetences nodošanai LES 4. panta 2. punkta izpratnē, kā tas ir interpretēts 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985), iestāde, kurai ir nodots uzdevums, saistībā ar pakalpojuma piešķiršanu noteikti ir jāuzskata par līgumslēdzēju iestādi attiecībā uz šo uzdevumu, un tas attiecas uz visu pašvaldību teritorijām, kuras ir noslēgušas līgumu par kompetences nodošanu.
- 65 Tomēr ir jāizvērtē, vai šī līgumslēdzēja iestāde var izmantot *in house* vienību, lai apmierinātu ne tikai savas, bet arī to pašvaldību vajadzības, kuras tai ir nodevušas kompetenci.
- 66 Attiecībā uz *in house* līguma piešķiršanu tiek uzskatīts, ka līgumslēdzēja iestāde izmanto pati savus līdzekļus. Pat ja izraudzītā vienība no līgumslēdzējas iestādes ir juridiski nošķirta, tā ir tikpat kā viena no tās iekšējām struktūrvienībām, ja ir izpildīti divi nosacījumi. Pirmkārt, līgumslēdzējai iestādei pār izraudzīto vienību ir jāisteno tāda pati kontrole, kādu tā isteno pār savām struktūrvienībām. Otrkārt, šai vienībai lielākā daļa darbības ir jāveic līgumslēdzējas iestādes vai to iestāžu labā, kurām tā pieder (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1999. gada 18. novembris, *Teckal*, C-107/98, EU:C:1999:562, 50. punkts, kā arī 2006. gada 11. maijs, *Carbotermo* un *Conorzio Alisei*, C-340/04, EU:C:2006:308, 33. punkts).
- 67 Pirmais nosacījums par publisko tiesību iestādes kontroli saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tiek uzskatīts par izpildītu, ja līgumslēdzējai iestādei vienai vai kopā ar citām publisko tiesību iestādēm pieder visas izraudzītā uzņēmuma kapitāldaļas. Šis apstāklis principā atklāj to, ka līgumslēdzējai iestādei pār šo uzņēmumu ir līdzīga kontrole kā pār saviem dienestiem (spriedumi, 2007. gada 19. aprīlis, *Asemfo*, C-295/05, EU:C:2007:227, 57. punkts, un 2008. gada 13. novembris, *Coditel Brabant*, C-324/07, EU:C:2008:621, 30. punkts).
- 68 Lai gan līdz šim Tiesa *in house* piešķiršanas izmantošanu ir pieļāvusi tikai tādos gadījumos, kad līgumslēdzējai iestādei pilnībā vai daļēji pieder izraudzītā uzņēmuma kapitāls, no tā nevar secināt, ka saistībā ar tādu regulējumu kā “atbildīgās pašvaldības” modelis Somijas tiesību izpratnē līgumslēdzējai iestādei – šajā gadījumā atbildīgajai pašvaldībai –, lai apmierinātu to līgumslēdzēju vajadzības, ar kurām tā noslēgusi minētajā modelī balstītu līgumu, nav iespējams izvēlēties piešķirt līgumu *in house* tikai tādēļ, ka pārējām pašvaldībām – šī līguma pusēm – nepieder *in house* uzņēmuma kapitāla daļas. Kritērijs par zināma daudzuma kapitāla daļu turējumu nevar būt vienīgais veids, kā sasniegt šo mērķi, jo kontrole, kas līdzīga tai, ko līgumslēdzēja iestāde isteno pār saviem dienestiem, var izpausties citādi nekā ar kapitāldaļu turējuma pieeju.
- 69 Šajā ziņā ir jānorāda, pirmkārt, ka no atbildes uz pirmo jautājumu un šī sprieduma 40.–42. punkta izriet, ka šajā gadījumā Pori pilsētai ir nodota citu pašvaldību kompetence ne tikai saskaņā ar sadarbības līgumu par sabiedrisko transportu, bet arī saskaņā ar sadarbības līgumu par veselības aprūpes pakalpojumiem. Turklāt no šī sprieduma 60.–64. punkta izriet, ka ar šo kompetences nodošanu Pori pilsēta kā “atbildīgā pašvaldība” pārējo līgumslēdzēju pašvaldību labā uzņemas veikt uzdevumus, ko tās tai uzticējušas. Turklāt ir skaidrs, ka izraudzītā vienība *Porin Linjat* ir vienība, kas ir saistīta ar Pori pilsētu, kura to kontrolē. No tā izriet, ka Pori pilsēta pakalpojumu iepirkuma procedūrā noteikti ir jāuzskata par līgumslēdzēju iestādi attiecībā uz šiem uzdevumiem.
- 70 Otrkārt, pieņemot, ka pēc kompetences nodošanas LES 4. panta 2. punkta izpratnē, kā tas ir interpretēts 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985), ir piemērojama prasībai par *in house* vienības kontroli, ko kopīgi isteno līgumslēdzēja iestāde, kurai nodota kompetence, un pārējās līgumslēdzējas iestādes, kuras attiecīgo kompetenci ir nodevušas, pietiek

konstatēt, ka “atbildīgās pašvaldības” modelis uz šo modeli balstīta līguma pusēm pašvaldībām sniedz iespēju – neraugoties uz to, ka tām nepieder *in house* vienības kapitāldaļas, – tāpat kā atbildīgajai pašvaldībai īstenot izšķirošu ietekmi gan uz šīs vienības stratēģiskajiem mērķiem, gan arī uz izraudzītās vienības svarīgiem lēmumiem un tādējādi īstenot faktisku, strukturālu un funkcionālu minētās vienības kontroli (pēc analogijas skat. spriedumus, 2005. gada 13. oktobris, *Parking Brixen*, C-458/03, EU:C:2005:605, 65. punkts; 2006. gada 11. maijs, *Carbotermo* un *Conorzio Alisei*, C-340/04, EU:C:2006:308, 36. punkts; 2012. gada 29. novembris, *Econord*, C-182/11 un C-183/11, EU:C:2012:758, 27. punkts, kā arī 2014. gada 8. maijs, *Datenlotsen Informationssysteme*, C-15/13, EU:C:2014:303, 26. punkts).

- 71 Attiecībā uz otro šī sprieduma 66. punktā minēto nosacījumu, saskaņā ar kuru izraudzītajai vienībai lielākā daļa darbības ir jāveic līgumslēdzējas iestādes vai to iestāžu labā, kurām tā pieder, ir jānorāda, ka gadījumā, ja uzņēmums pieder vairākām pašvaldībām, šis nosacījums var tikt izpildīts, ja uzņēmums lielāko daļu darbības veic ar šīm pašvaldībām, aplūkojot tās kopumā, nevis tikai ar kādu no šīm pašvaldībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 11. maijs, *Carbotermo* un *Conorzio Alisei*, C-340/04, EU:C:2006:308, 70. un 71. punkts). Šis prasības mērķis it īpaši ir nodrošināt, lai Direktīva 2004/18 būtu piemērojama arī tajos gadījumos, kad uzņēmums, kuru kontrolē viena vai vairākas iestādes, darbojas tirgū un ir konkurētspējīgs ar citiem uzņēmumiem. Faktiski nav teikts, ka uzņēmumam tiktu liegta rīcības brīvība tikai tādēļ, ka lēmumus, kuri to skar, kontrolē pašvaldība vai pašvaldības, kurām pieder tā kapitāldaļas, ja vien uzņēmums joprojām var veikt būtisku daļu savas saimnieciskās darbības ar citiem tirgus dalībniekiem (spriedums, 2016. gada 8. decembris, *Undis Servizi*, C-553/15, EU:C:2016:935, 32. un 33. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 72 Tādējādi ir jāpārbauda, vai darbībai, kas veikta līgumslēdzējas iestādes labā, var tikt pielīdzināti pakalpojumi, kas piešķirti *in house* struktūrai, pamatojoties uz abiem sadarbības līgumiem, ar kuriem, pirmkārt, kompetence tiek nodota vienai un tai pašai atbildīgajai pašvaldībai, otrkārt, kuri attiecas uz dažādiem pakalpojumiem, treškārt, kuru puses nav vienas un tās pašas un, ceturtkārt, kuri ir paredzēti, lai apmierinātu gan pašas līgumslēdzējas iestādes, gan citu līgumslēdzēju iestāžu, kas ir minēto līgumu puses, vajadzības.
- 73 Ar nosacījumu, ka iesniedzējtiesai tas ir jāpārbauda, no Tiesas rīcībā esošās informācijas, kas atgādināta šī sprieduma 10., 24.–26. punktā, kā arī 29.–31. un 33. punktā, izriet, ka abu pamatlietā aplūkoto sadarbības līgumu īstenošana, šķiet, ietver noteiktu skaitu garantiju, kuras liedz *in house* struktūrai iegūt tirgus orientāciju un rīcības brīvību, kas padarītu nedrošu gan Pori pilsētas, gan tās partneru īstenoto kontroli (pēc analogijas skat. spriedumu, 2008. gada 13. novembris, *Coditel Brabant*, C-324/07, EU:C:2008:621, 36. punkts).
- 74 Tā kā šie sadarbības līgumi ietver pietiekamas garantijas, lai nodrošinātos pret jebkādu konkurences apdraudējumu, nav nozīmes tam, ka minēto līgumu piemērojamība personām un materiālā piemērošanas joma nesakrīt.
- 75 No tā izriet, ka, lai noteiktu, vai *in house* vienība lielāko daļu darbības veic par labu tai līgumslēdzējai iestādei vai iestādēm, kas to kontrolē, ir jāņem vērā visas darbības, ko tā veic atbilstoši abiem pamatlietā aplūkotajiem sadarbības līgumiem.
- 76 Tādējādi pamatlietas apstākļos, lai aprēķinātu apgrozījuma daļu, ko *Porin Linjat* guvusi, sniedzot pamatlietā aplūktos pakalpojumus, apgrozījums, ko šī sabiedrība ir guvusi, sniedzot pakalpojumus pēc minētās pilsētas lūguma nolūkā apmierināt savas vajadzības, saskaņā ar sadarbības līgumu par veselības aprūpes pakalpojumiem, no vienas puses, un sadarbības līgumu par sabiedrisko transportu, no otras puses, ir jāsummē ar apgrozījumu, ko šī sabiedrība ir guvusi, sniedzot pakalpojumus pēc pārējo pašvaldību lūguma.

77 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro un ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sadarbības līgums, saskaņā ar kuru pašvaldības, kas ir šī līguma puses, vienai no tām nodod atbildību organizēt pakalpojumus šo pašvaldību labā, ļauj uzskatīt, ka šī pašvaldība attiecībā uz līgumu piešķiršanu, kas notiek pēc minētās atbildības nodošanas, ir uzskatāma par līgumslēdzēju iestādi un tā ir pilnvarota, iepriekš neizsludinot konkursu, piešķirt *in house* vienībai līgumus par pakalpojumiem, kas attiecas ne vien uz tās pašas, bet arī pārējo līgumslēdzēju pašvaldību vajadzībām, savukārt, ja šī kompetence nebūtu nodota, minētajām pašvaldībām pašām nāktos apmierināt savas vajadzības.

Par trešo jautājumu

78 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

79 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums, saskaņā ar kuru pašvaldības, kas ir šī līguma puses, vienai no tām piešķir atbildību par pakalpojumu organizēšanu šo pašvaldību labā, ir izslēgts no šīs direktīvas piemērošanas jomas, pamatojoties uz to, ka tā ir kompetences nodošana LES 4. panta 2. punkta izpratnē, kā tas ir interpretēts 2016. gada 21. decembra spriedumā *Remondis* (C-51/15, EU:C:2016:985).
- 2) Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sadarbības līgums, saskaņā ar kuru pašvaldības, kas ir šī līguma puses, vienai no tām nodod atbildību organizēt pakalpojumus šo pašvaldību labā, ļauj uzskatīt, ka šī pašvaldība attiecībā uz līgumu piešķiršanu, kas notiek pēc minētās atbildības nodošanas, ir uzskatāma par līgumslēdzēju iestādi un tā ir pilnvarota, iepriekš neizsludinot konkursu, piešķirt *in house* vienībai līgumus par pakalpojumiem, kas attiecas ne vien uz tās pašas, bet arī pārējo līgumslēdzēju pašvaldību vajadzībām, savukārt, ja šī kompetence nebūtu nodota, minētajām pašvaldībām pašām nāktos apmierināt savas vajadzības.

[Paraksti]